

Број 1/2009

Network News

Европска мрежа предузетништва у Србији

Поштовани,

Пред Вама је прво издање електронског информатора Европске мреже предузетништва у Србији. Европска мрежа предузетништва у Србији део је Европске мреже предузетништва (Enterprise Europe Network) која је распрострањена у 44 земље света – у земљама Европске уније, земљама кандидатима као и трећим земљама као што су САД, Русија, Чиле, Кина и друге. Самим тим она представља највећу мрежу у свету која пружа подршку пословању малих и средњих предузећа и предузетника.

Европска мрежа предузетништва (Enterprise Europe Network) је почела са радом 2008. године и њен основни циљ је пружање информација и подршке предузећима широм Европе. Чини је 101 конзорцијум са 554 умрежена партнера (универзитети, привредне коморе, агенције, институти...). Мрежа је под надзором Европске комисије – Генералног директората за предузећа и индустрију (DG Enterprise) и под оперативном контролом Извршне агенције за конкурентност и иновације (Executive Agency for Competitiveness and Innovation - EACI).

Европском мрежом предузетништва у свакој земљи управља Конзорцијум сачињен од партнерских институција. Конзорцијумом Европске мреже предузетништва у Србији координира Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа и предузетништва. Остали чланови Конзорцијума су Универзитет у Београду, Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Нишу, Институт Михајло Пупин, Агенција за страна улагања и промоцију извоза (SIEPA). Институције које су ангажоване као посматрачи овог Пројекта су Министарство економије и регионалног развоја, Министарство за науку и технолошки развој и Канцеларија за европске интеграције.

Делатност Европске мреже предузетништва у Србији се обавља кроз три посебне организационе јединице – модула. Модул А се бави ширењем информација о пословању на тржишту ЕУ и фондовима ЕУ, Модул Б иновацијама и трансфером технологија а модул Ц истраживачким пројектима и ширењем информација о програмима за истраживање и развој.

Модул А, задужен за информисање и пословну сарадњу, има за циљ да преноси актуелне информације везане за пословање, законску регулативу, стандарде, тендере, као и да Вам омогући да пронађете партнера у свом послу. Многе наше фирме на овај начин могу да добију корисне савете о томе на који начин могу да конкуришу за развојне фондове који су нашој земљи доступни.

Модул Б, задужен за технологије и иновације, има за циљ да помогне домаћим малим и средњим предузећима да се припреме за велики број иновација. То може да оствари преко успостављања партнерства са другим организацијама и фирмама које се баве трансфером технологије, разменом искуства, заједничким улагањима као и многим другим облицима сарадње у овој области.

Модул Ц, задужен за истраживање и развој, има за циљ да успостави сарадњу између научно истраживачких институција, малих и средњих предузећа и предузетника. Учествовање у научним пројектима само по себи није довољно уколико се научено не примењује. Ниво успешности предузећа зависи од нових научних достигнућа и метода њихове примене. Ниво успешности научно истраживачких институција зависи од тога колико се њихова достигнућа примењују у реалности. Неопходна је сарадња између ове две области како би створио простор за реализацију многих нових идеја.

Информатор Европске мреже предузетништва у Србији има за циљ да преноси актуелне информације везане за рад Европске мреже предузетништва (Enterprise Europe Network) као и да прошири област деловања српских малих и средњих предузећа.

Да напредујемо заједно.

Искрено Ваш,

Тим Европске мреже предузетништва у Србији

Пословање и пословна сарадња

Домаћа или страна фирма, заинтересована за сарадњу, преко Европске мреже предузетништва у Србији, може да добије све неопходне информације тако што ће контактирати било коју институцију која ради на Мрежи у Србији.

Програмски и интернет алати које користи Европска мрежа предузетништва омогућавају повезаност са свим институцијама укљученим у рад Мреже као и приступ базама података о фирмама које су заинтересоване за пословну сарадњу.

Као део активности Европске мреже предузетништва у Србији предвиђене су индивидуалне посете предузећима са циљем да се утврди потреба за пословном сарадњом, да се фирмама представи европско законодавство по питању извоза, увоза и сл. Такође, Мрежа је ту да помогне домаћим предузећима да учествују у европским фондовима и програмима.

Успостављање директне везе са европским институцијама омогућава приступ домаћих предузећа многим неопходним информацијама. Тако, могу да сазнају шта је све потребно за извоз њиховог производа на неко страно тржиште, како да дођу до потребних информација везаних за законске регулативе, савете и препоруке Европске уније.

Наш задатак је, између осталог, и да интернационализујемо домаћа предузећа. Стављајући пословне профиле наших предузећа у базу података Европске мреже предузетништва, омогућавамо им контакт са предузећима из других земаља која имају исту делатност, иста интересовања или потребу за сарадњом. Исто тако, пословне профиле страних фирми представљамо нашим фирмама и тиме им пружамо могућност да одаберу свог пословног партнера, да се посаветују или да добију тражене информације.

Европска мрежа предузетништва у Србији треба да слуша глас домаћих предузећа и да о томе информише Европску комисију. То се односи на нејасноће, проблеме и тешкоће на које наша предузећа наилазе приликом сарадње са европским предузећима, и на њихово што ефикасније решавање.

Приоритети деловања у области пословања и пословне сарадње су:

- Ширење свести о потреби познавања релевантног законодавства Европске уније (регулативе, директиве, стандарди) за одређени производ
- Помоћ домаћим предузећима да приступе тржиштима Европске уније
- Промовисање предузетничког духа и културе на европски начин
- Информисање о могућностима учешћа домаћих предузећа у европским програмима и фондовима.
- Понуда програма иницираних од стране предузећа за **business-to-business** сусрете, укључујући и **matchmaking** (проналажење партнера)

Овде можете да видите неколико конкретних примера из свакодневног рада Европске мреже предузетништва у Србији:

- Бугарска компанија која се бави производњом боја и лакова и жели да послује на нашем тржишту, посредством канцеларије Европске мреже предузетништва у Пловдиву, послала је молбу да им се у хитном року доставе информације о потребној документацији за пословање на тржишту Републике Србије
- Једна од највећих грчких компанија која се бави производњом смрзнуте хране заинтересована је за сарадњу са српским фирмама које се баве увозом смрзнуте хране (месо,риба,поврће)
- У августу се очекује посета клијента привредне коморе из Даблина, Ирска. Клијент који се након четворогодишњег боравка и упознавања тржишта у Србији определио да пружа консултантске услуге правним и физичким лицима о предностима и ширењу пословања на територији Србије.

Актуелни профили предузећа заинтересованих за пословање и сарадњу

И. Б. 20090608053

Фирма из Румуније, специјализована за производњу металуршких производа, као што су:

- Коване шипке са округлим, четвртастим и правоугаоним профилима, прављене од челика за алате
- Гвоздени и челични калупи за ливење
- Различите металне конструкције
- Термички обрађени комади метала

заинтересована је за заједничку производњу са партнером који се бави сличном делатношћу, као и за дистрибутера за своје производе са територије Републике Србије.

Фирма има искуство од 32 године рада у овој области, ради са квалификованим и стручним особљем. Веома је флексибилна и отворена за посебне захтеве својих клијената. У стању је да врло брзо достави своје производе без ограничења по питању количине.

И. Б. 20090609021

Шведска фирма која се бави производњом опреме за корицење штампаног материјала тражи нове дистрибутере својих производа. Ова фирма се бави израдом комплетног система за израду штампаних и увезаних докумената у канцеларијском окружењу. Она има своје дистрибутере у 30 земаља.

И. Б. Н77.3.3/009

Компанија из Пољске тражи партнере за продају компјутерских хардвера, за сервисирање и одржавање хардвера. Фирма се бави и изнајмљивањем и лизингом канцеларијске опреме, укључујући рачунаре. Ова фирма нуди сарадњу и у области трговине и услуга рециклаже компјутерских хардвера.

И. Б. 20090129028

Португалска компанија која има више од 20 година искуства у пословању на унутрашњем тржишту, бави се производњом високо квалитетних производа од коже, заинтересована је за посредника, заједничку производњу или подуговарање, као и сличне облике сарадње.

И. Б. 20090113019

Португалска фирма из текстилног сектора тражи трговинске услуге широм Европе.

И. Б. 20081222007

Фирма из Португалије која је специјализована у области производње металне и пластичне амбалаже, са широком применом у хемијском сектору (боје, лакови, лепкови, растварачи, уља и уопште хемиски производи), тражи трговинско посредништво (агента или дистрибутера) за хемијску индустрију.

Контакт особа за све додатне информације:

Драгана Угреновић, тел. 011 2184 968, dragana.ugrenovic@sme.gov.rs

een@sme.gov.rs

Иновације, технологије и трансфер знања

Европска мрежа предузетништва у Србији има за циљ развијање/унапређивање и неговање иновативне активности домаћих предузећа. Ова предузећа својом иновативном активношћу повећавају своје конкурентске шансе на европском тржишту, а уз нашу помоћ проналазе начине за пласирање својих иновација на страна тржишта.

У оквиру ове Мреже нудимо услуге подршке иноваторима, предузетницима и научно-истраживачким институцијама у вези са трансфером технологија, проналажења пословних партнера и размене технолошких профила, као и информације о изворима финансирања иновација.

Како је рад са иновацијама повезан са правном заштитом, у оквиру наше Мреже пружамо информације о иновационој политици и уредбама, као и правилима и стандардима заштите интелектуалне својине.

У сарадњи са члановима Европске мреже предузетништва из региона, идентификујемо потешкоће за реализацију иновационих активности. У свом раду, имамо у виду добре примере и искуства наших колега из других региона.

Поред помоћи домаћим иновативним предузећима у пласирању њихових иновација на европска тржишта, рад наше Мреже фокусиран је и на помоћ научним радницима у склапању комерцијалних договора са малим и средњим предузећима у Европи.

Приоритети у оквиру Иновације, технологија и трансфера знања су:

- омогућавање пласирања висококвалитетних иновација, технологија и трансфера знања домаћих малих и средњих предузећа, иноватора и научно-истраживачких институција на европска тржишта
- ширење информација и подизање свести домаћих предузећа у вези са иновацијама – иновативном политиком, законодавством и програмима подршке ЕУ
- обезбеђивање брокерских услуга за трансфер технологија и знања као и изградња партнерских односа између различитих иновативних партнера
- информисање и подизање нивоа свести у вези са резултатима истраживања европских и националних И&Р програма као и омогућавање претварања истраживачких резултата у иновативни производ који има тржишни потенцијал
- стимулисање малих и средњих предузећа да иновирају.

Услуге су:

- коришћење европске базе предузећа свих профила
- посете домаћим компанијама и креирања описа њихових иновативних технологија/послова/захтева за сарадњу са европским предузећима
- информисање путем семинара о важним питањима за иновативно пословање малих и средњих предузећа и научно-истраживачких институција (нпр. заштита интелектуалне својине, стратегија изласка/креирања тржишта за иновације, финансирање иновација, управљање иновативним пословањем и сл.)
- организовање студијских посета иновативним предузећима
- умрежавање
- промовисање иновација путем чланака, Интернета, присуством на локалним и регионалним сајмовима, конференцијама
- учешће на догађајима на којима се успоставља потенцијална сарадња (Brokerage events).

До сада смо одржали неколико семинара иноваторима и иновативним предузећима и информисали/оспособили их за следеће:

- да дефинишу новину своје иновације
- истраже постојеће/ново тржиште
- разумеју постојеће/нове купце
- направе профил купца/инвеститора
- одреде величину тржишта/тржишни потенцијал/тржишно учешће
- утврде спољне факторе који отежавају/помажу им при реализацији иновације
- провере да ли могу да опслуже циљне купце
- изаберу циљне купце
- формирају понуду за циљне купце
- дефинишу циљеве
- осмисле начине изласка на тржиште
- како да се крећу по тржишту
- окупе запослене око своје иновације
- ураде нето новчане токове и одреде нето садашњу вредност своје инвестиције у иновацију
- пронађу начине финансирања свог иновативног пословања.

Наше уверење је да се може живети од свог знања! Уколико имате иновацију и желите да је пласирате на тржиште Европске уније, слободно нам се јавите!

Ту смо да вам одговоримо на питања, да вам помогнемо и да иновирамо!

Контакт особа за све додатне информације:

Весна Рашковић, тел: +381 21 485 20 17, е-mail: een-srbija@uns.ac.rs

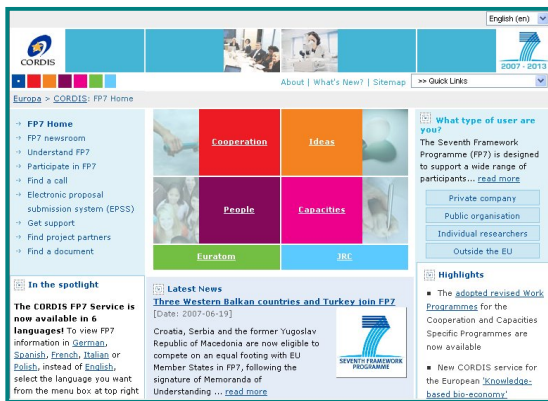

Истраживање и развој

У оквиру Модула Ц, Европска мрежа предузетништва пружа услуге подршке малим и средњим предузећима за учешће у Оквирном програму за науку и истраживање Европске комисије (FP7).

Наш задатак је да дајемо информације о фондовима Европске уније и могућностима финансирања, као и о научно истраживачким програмима. Помоћ у проналажењу партнера за учешће у тим програмима, такође је део наше активности. Нас можете контактирати и уколико Вам је потребна помоћ приликом припреме захтева за пројекат.

Пружање подршке у развоју научних и иновационих капацитета.

FP7 дефинише приоритете када су у питању финансирање истраживања и финансијски инструменти, из одређеног фонда за период од 2007. до 2013. године, имајући у виду конкурентност ЕУ и подршку зацртаној политици.

Подршка истраживању и технолошком развоју спроводи се путем финансирања истраживачких пројеката, подршке истраживачким тимовима укључених у базична истраживања, појединачних грантова намењених истраживачима, унапређења европских капацитета, јачањем регионалних, специјализованих мрежа итд.

Седми оквирни програм је подељен на четири специфична програма Сарадња (Cooperation), Идеје (Ideas), Људи (People), и Капацитети (Capacities) - слика лево и 13 подпрограма.

Важно - Србија од јуна 2007. године спада у придружене земље!

FP7 у великој мери охрабрује предузећа да узму већег учешћа у пројектима. Сви тренутно отворени позиви могу се наћи на званичној страници Европске комисије **Community research and Development Information Service CORDIS** (<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage&rs>) и у већини позива и МСП-а је омогућено да узму учешћа.

У овом писму, скрећемо пажњу на две врсте позива.

У програму „Capacities“, постоји програм специјално намењен МСП – „Истраживање за добробит малих и средњих предузећа“ („Research for the Benefit of SMEs“), који за циљ има да ојача иновациони капацитет МСП у Европи као и да подстакне МСП сектор да се активније укључи у развој нових технолошких производа и тржишта заснованих на новим технологијама.

У оквиру овог програма биће могуће *outsource*-овање истраживања, повећање исплативости истраживачких резултата, проширивање мреже, боље искоришћавање резултата истраживања и постизање технолошког знања (*“know how”*), као и премошћавање процепа између истраживања и иновација.

Следеће три групе индиректних акција су финансиране: Подршка МСП за *outsource*-овање истраживачких активности, затим развој и координација подршке МСП сектору на националном нивоу и мере подршке. Буџет за ову линију током трајања FP7 је милијарду и тристо хиљада евра (1336 ME).

Следећи позив очекује се **крајем јула месеца (FP7-SME-2010-1 Research for SMEs)**, а рок за доставу предлога ће бити **децембар 2009. године**.

Програм за конкурентност и иновације (Competitiveness and Innovation Programme, CIP) проводиће се у координацији са FP7.

Друга линија позива на коју скрећемо пажњу у овом писму су **Marie Curie** програми.

У оквиру Marie Curie активности (People) финансирана је и акција **Сарадња и партнерство између индустрије и академских институција - (Industry Academia Partnerships & Pathways) - IAAP**, која се односи на отварање и подстицање динамичне размене између јавних истраживачких организација и комерцијалних предузећа - посебно МСП, укључујући и индустрију која користи традиционални начин производње. Размена се базира на дугорочном програму сарадње, који има висок потенцијал у смислу размене знања и разумевања међусобно различитих културних средина и тражених вештина у оба сектора - академском и индустријском.

Све информације о овом позиву можете пронаћи на следећој адреси:
http://cordis.europa.eu/fp7/people/home_en.html

Позиви су отворени до 27. јула 2009, стога пожурите!!!

ЕУ портал за МСП: http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_en.htm

FP7 Research for the Benefit of SMEs: http://cordis.europa.eu/fp7/capacities/research-sme_en.html

Као занимљивост, остављамо вам да погледате пар линкова:

- Брошура „Research for SMEs“ може се наћи на:
ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/research_smes_en.pdf
- Нађите одговор на питање какво сте предузеће: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm
- Више о програму „Research for the Benefit of SMEs“, можете прочитати на страници:
http://cordis.europa.eu/fp7/capacities/research-sme_en.html
- Занимљиве су и странице о технолошким тржиштима: www.technology-market.eu и <http://cordis.europa.eu/marketplace/>

Контакт особа за све додатне информације:

Војин Шенк, тел. 021 475 00 82, vojin_senk@uns.ac.rs

